

Polak

Mały

Miesięcznik

nr 1 (55)
styczeń 2017

2017

Czas jest wokół nas, my jesteśmy w czasie

Witajcie!

Czas. To o nim będziemy rozmawiać tym razem. Według encyklopedii czas to skalarna (w klasycznym ujęciu) wielkość fizyczna określająca kolejność zdarzeń oraz odstępy między zdarzeniami zachodzącymi w tym samym miejscu.

A święty Augustyn wypowiada pogląd, że czas jest bezcenny, nierozłączny ze zmianą (ruchem), stanowi pewien wymiar świata materialnego i wiąże się z przemijalnością. Teraźniejszość (to, co istnieje materialnie) jest dla niego czasem zauważanym (choć nieuchwytnym), przeszłość (to, co istniało) – pamiętanym, a przyszłość (to, co będzie istniało) – oczekiwanym.

My mamy wiedzieć, że podstawową jednostką czasu jest sekunda. Ale są też inne, znane wam bardzo dobrze wielkości czasowe:

Minuta – 60 sekund;

Kwadrans – 15 minut;

Godzina – 60 minut.

Używane są też jednostki astronomiczne:

Doba (dzień) = 24 godziny

Tydzień = 7 dni

Miesiąc = 28, 29, 30 lub 31 dni

Kwartał = 3 miesiące

Rok = 12 miesięcy = 365 lub 366 dni

Dekada = 10 dni w odniesieniu do miesiąca albo 10 lat w odniesieniu do wieku

Wiek = 100 lat

Tysiąclecie (milenium) = 1 000 lat,

Jak i jednostki historyczne:

Era kalendarzowa, np.: w kręgu kultury chrześcijańskiej dzieli historię ludzkości na okresy przed naszą erą i okres naszej ery – cezurą (granicą) jest tu umowny rok narodzin Chrystusa.

Nieformalnie używa się terminu „era” również w kontekście innych wydarzeń powodujących gwałtowny zwrot w historii ludzkości, np. era nowożytna, era atomu, era komputerów, era Internetu.

A my mówimy: czas mija, czasu nie można zatrzymać, czasu nie można złapać, czasu nie można ani dotknąć, ani powąchać, ani posmakować, ani usłyszeć. A jednak każdy z nas rozumie – czas jest wokół nas, my jesteśmy w czasie i jesteśmy powiązani z nim od chwili, kiedy zjawił się na świat. I dzisiaj też śmiało powiemy: czas adwentu minął. Zgasły świece adwentowe. Jesteśmy po pastercie. Wróciliśmy do naszych domów ze światłem betlejemskim. Kolędujemy z radością, witając nowonarodzone Dziecię Boże. Już trzej królowie złożyli swe dary w stajence. Ale najważniejsze odczucie upływu czasu odbywa się w noc z 31 grudnia na 1 stycznia. Wtedy to następuje

kolejny nowy rok. Stare kalendarze zamieniamy na nowe, na których zaczynamy zaznaczać dni, ważne dla nas, dla naszych rodzin. Ale to już inny rok – 2017. Ludzie wierzą, że kolejny rok będzie dla nich, dla ojczyzny, dla całej ludzkości lepszy. Tradycyjnie styczeń jest miesiącem, kiedy wszyscy cieszą się z wiarą i nadzieją na lepsze czasy. A cieszyć się można w różny sposób: skacząc, śpiewając, bawiąc się, tańcząc. I od wielu, wielu lat ten okres nazywany jest karnawałem. Czasem spotkań, czasem spędzanych w większym gronie, czasem wypełnionym wspólnymi tańcami i zabawami towarzyskimi.

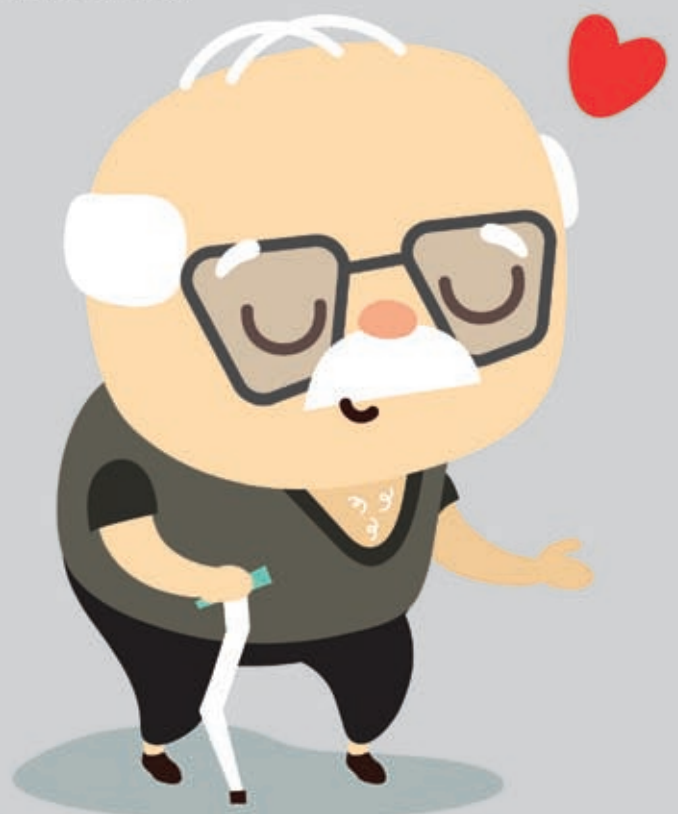

Zglądając do nowego kalendarza, nie przegapcie dwóch naprawdę pięknych i ważnych świąt – 21 i 22 stycznia. Te dni są przeznaczone dla waszych babć i dziadków. Kochacie ich przez cały rok, wiem o tym, ale w tych dniach należą się im szczególne względy. Oni czekają na wasze życzenia, na wasze uśmiechy i skromne laurki. Pamiętajcie, że to wasi dziadkowie są źródłem ciepła, przytulaneek, uścisków, smakołyków, kołysanek, bajek i wielu przygód podczas wspólnych spacerów. Niech te dwa dni styczniowe będą okazją do okazania sobie wzajemnej miłości.

Kochana Babciu! Jak można pomieścić w sobie tyle troski, ciepła i miłości? Jak można podarować innym tyle uśmiechu, dobroci, radości? Jak można zdobyć zdolność, by w trudnych chwilach nieść pociechę? Jak można, powiedz, Babciu, stać się jak Ty, cudownym człowiekiem?

Babcia jest jak dobra wróżka, co otwiera bajkom drzwi,
Bo gdy kładzie nas do łóżka, potem mamy piękne sny.
Babcia wszystko robi dla nas, z jej pomocy każdy rad.
Babcia strasznie jest kochana, więc niech żyje nam sto lat!

Dziadku, Dziadku, czy to Ty?
 Co na Twojej głowie lśni.
 To korona!
 Słowo daję, przecież znam korony z bajek!
 Czy to fotel?
 Ależ skąd!
 To nie fotel, tylko tron.
 Dziadku, Dziadku, jesteś królem!
 Pytasz, co to za zagadka.
 To po prostu święto Dziadka!

Dziś Dzień Dziadka, nie psocimy, tylko
 dobrze Ci życzymy.

Ty wybronisz nas od draki, bośmy małe
 rozrabiaki.

Całujemy Cię serdecznie, żyj nam, Dziad-
 ku, długo wiecznie.

Babcia z Dziadkiem dziś świętują,
 Wszystkie dzieci więc pracują,
 Zetrą kurze w każdym kątku,
 Przypilnują dziś porządku.

W kuchni błyszczą już talerze,
 Wnusia babci bluzkę pierze,
 Wnusio już podaje kapcie,
 Bardzo kocha swoją Babcie.
 Dzisiaj wszystkie smutki precz!
 Święto Dziadków ważna rzecz!

Jednak pamiętajmy, mając tyle okazji do
 różnych świąt, spotkań rodzinnych, zabaw kole-
 żeńskich, – Pan Jezus nam się urodził! Niech w
 każdym domu w tym czasie brzmi kolęda.

Wśród nocnej ciszy

Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi:
 Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi!
 Czym prędzej się wybierajcie,
 Do Betlejem pośpieszajcie, Przywitać Pana.

Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie,
 Z wszystkimi znaki, danymi sobie.
 Jako Bogu cześć Mu dali,
 A witając zawołali, Z wielkiej radości.

„Ach witaj, Zbawco; z dawna żądany,
 Tyle tysięcy lat wyglądany!
 Na Ciebie króle, prorocy,
 Czekali, a Tyś tej nocy – Nam się objawił”.

I my czekamy na Ciebie, Pana,
 A skoro przyjdiesz na głos kapłana.
 Padniemy na twarz przed Tobą,
 Wierząc, żeś jest pod osłoną, Chleba i wina.

Dary Nowego Roku!

Co nam Nowy Rok przyniesie?
Zimę, Wiosnę, Lato, Jesień.
Zima berło z lodu trzyma.
Co w podarku da nam Zima?

Dam białego bałwanka.
Jazdę z górki na sankach.
Wesołe choinki,
miłe upominki.

Wiosno ciepła, roześmiana,
Powiedz zaraz, co masz dla nas?

Dam wam liści bez liku
I piosenki słowików.
Pierwszy ciepły deszczyk,
złote bazie leszczyn.

Lato suknię ma bogatą.
Jakie dary nam da lato?

Dam pogodne słońce,
Bukiety pachnące,
W polu złote zboże,
Ciepły piach nad morzem.
Jesień od podarków gnie się.
A co Jesień nam przyniesie?

Dam wam to, co trzeba:
Świeży bochen chleba
I owoców kosze.
Częstujcie się, proszę!

Nowy Roku z podarkami!
Dziś karnawał! Zatańcz z nami!

O balach karnawałowych, o balach maskowych, o balach przedszkolnych, szkolnych i tych – dla dorosłych, na pewno każdy z was słyszał. W internecie są dostępne również informacje o tych najbardziej znanych, podziwianych karnawałach. Przypomnę tylko kilka.

Czy wiesz, że...

To w Wenecji odbywa się najpopularniejszy karnawał w Europie. Ma wspaniałą historię i tradycję. Mało kto wie, że jeszcze w XVIII wieku zabawa karnawałowa w Wenecji trwała aż miesiąc. Napoleon Bonaparte uznał jednak, że była za głośna i

postanowił ją obalić. Karnawał powrócił w 1980 roku do łask i obecnie trwa 10 dni – począwszy od niedzieli przed tłustym czwartkiem. Eleganckie stroje, peruki i maski są nieodłącznym elementem uczestników weneckiej zabawy. W czasie karnawału Wenecja zmienia się nie do poznania.

Główną sceną, na której odbywa się legendarna rewia kostiumów, jest plac św. Marka. Zabawę otwiera huczny pochód przebierańców do bazyliki św. Marka. Później następuje słynny „lot Turka”, czyli popis akrobaty, który wspina się na dzwonnice bazyliki z przyczepionymi do pleców skrzydłami, a następnie opuszcza się z góry, rzucając na zebrany tłum tysiące konfetti.

Koniec święta ogłaszają o północy z wtorku na środę popielcową dzwony XI-wiecznej dzwonnicy św. Marka – maski znikają, zaczyna się post.

W Nowym Orleanie, największym mieście położonej na południu USA Luizjany, odbywa się co roku jeden z najstarszych na świecie karnawałów.

Kulminacja parad i zabaw wypada w weekend przed tłustym wtorkiem (tak, tak – właśnie wtorkiem!). Wtedy przez miasto przechodzą największe parady. Parad jest kilka. Organizowane są one przez Krewes – towarzystwa z poszczególnych dzielnic Nowego Orleanu. Specjalnym przysmakiem karnawałowym w Nowym Orleanie jest królewskie ciasto polukrowane w kolorach: fioletowym (symbolizującym sprawiedliwość), zielonym (wiarę) i złotym (władzę). Świętowanie kończy się dokładnie o północy z wtorku na środę.

Nicea. W lutym nad Zatoką Aniołów najważniejszy jest trwający dwa tygodnie karnawał. Słynie on przede wszystkim ze wspaniałych parad. Przez ulice miasta przetaczają się tonące w kwiatach platformy, na których usadawiają się postacie ze świata bajek i piękne dziewczęta w imponujących strojach. Do dekoracji platform kwiaciarze i ogrodnicy zużywają kilka tysięcy żywych, pachnących kwiatów. Najważniejszy rydwan – królowej karnawału – przybrany jest zgodnie z tradycją kolorowymi storczykami. Pochód urozmaicają występy grup taneczno-muzycznych zaproszonych z egzotycznych zakątków świata. Salsa miesza się z oberkiem, tango z rockiem i rytmami jazzowymi. Maszerują szkoły cyrkowe, szcudlarze i czarownice.

Dodatkową atrakcją są bitwy kwiatowe. Widzowie, wchodząc na trybuny, zaopatrują się w gałązki mimozy i w czasie przejazdu obrzucają się kwiatami z uczestnikami parady. Dwutygodniowe szaleństwa kończy pokaz sztucznych ogni.

Karnawał w Rio de Janeiro to chyba najpopularniejszy karnawał świata. Miasto przeżywa wówczas najazd wielbicieli gorą-

cych rytmów i samby. W Sambodromie, specjalnym teatrze pod gołym niebem, gromadzi się kilkadziesiąt tysięcy osób. Wszyscy wspólnie się bawią i obserwują rywalizację najsłynniejszych brazylijskich szkół samby. Wrażenie robią nie tylko umiejętności taneczne uczestników, lecz także ich kolorowe stroje, przygotowywane zwykle przez cały rok. Główne dwa dni imprezy to niedziela i poniedziałek. To właśnie wtedy sambodromem defiluje 12 najlepszych szkół samby, które ubiegają się o tytuł najlepszej szkoły karnawału.

Ale pamiętajcie! Tylko od nas, od naszego nastawienia, od naszego przygotowania będzie zależeć atmosfera naszego niechaj najsłabszego, ale jednak karnawałowego balu. A trzeba tak niewiele: kolorowo ozdobić maskę z grubszego papieru, stary kapelusz i fartuszek mamy pomoże nam wystąpić w roli muszkietera, a przepaska na oku i zabawka-papuga powinna wszystkich przekonać, że jesteś piratem. Wiem, że dziewczynki chcą wystąpić jako królowny – koronę każda potrafi przygotować. Nie zapomnijcie też ładnie udekorować salę. Życzę wszystkim udanego czasu karnawałowych szaleństw!

100 dni w szkole Ślubowanie i pasowanie na ucznia

Długo oczekiwana przez dzieci i rodziców uroczystość 100 dni w szkole oraz ślubowanie i pasowanie na ucznia odbyła się w Średniej Szkole Ogólnokształcącej nr 3 w Iwano-Frankowsku.

Uroczystość prowadzona była w językach ukraińskim i polskim. Pierwszaki mówiły wierszyki po polsku i ukraińsku, śpiewały też piosenki i odgadywały zagadki oraz wykonywały zadania, które umożliwiały odnalezienie kolejnych części zgubionego dzwoneczka. Po odnalezieniu wszystkich części dzwoneczka dzieci mogły przystąpić do uroczystego ślubowania. Dekoracja również nawiązywała do scenariusza. W przygotowaniu elementów dekoracji pomagali rodzice.

Przed ślubowaniem dzieci, rodzice i wychowawczynie wykonali jeszcze jedno zadanie – „test na uśmiech”. Należało zjeść plasterki cytryny bez cukru i uśmiechnąć się. Wszystkim udało się wykonać to zadanie na 100 %.

Do pasowania przystąpiło 50 dzieci z klasy IW i ID, które ślubowały dobrze się uczyć, pomagać słabszym, godnie reprezentować szkołę, oraz sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Pasowania wielkim piórem na ucznia szkoły dokonała pani dyrektor Swietłana Dołgowa.

Na zakończenie każdy uczeń otrzymał pamiątkowy dyplom. Uroczystość sprawiła wiele radości dzieciom i rodzicom. Połączone święta 100 dni w szkole oraz ślubowanie i pasowanie na uczniów przygotowały wychowawczynie klas pierwszych Inna Michajliwna Grinjuk i Małgorzata Gula – nauczycielka skierowana do pracy przez ORPEG.

MAŁGORZATA GUŁA
nauczycielka szkoły nr 3
w Iwano-Frankowsku

Przygody Koziołka Matołka (fragmenty)

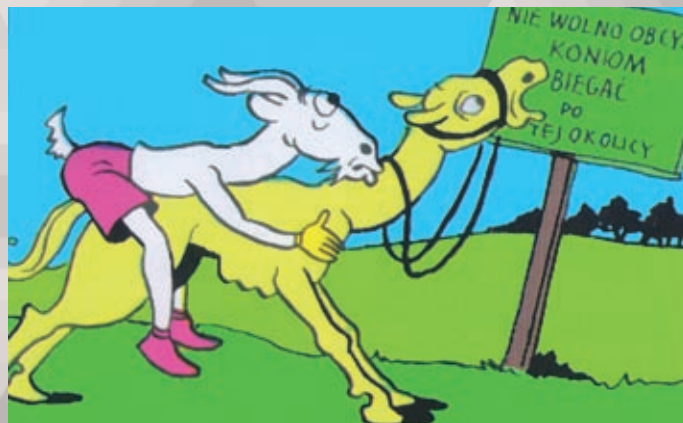
Posadzili go na chudą,
Bardzo kłapouchą szkapę,
W lewą łapę dali wodze,
A rewolwer w prawą łapę.

Wtem rewolwer sam wypalił!
„Gwałtu!” – wszyscy zakrzyknęli
I uciekły w poniedziałek,
Uciekali do niedzieli.

Szkapa też z wielkiego strachu
Uciekała jak szalona,
A koziołek, kiepski jeździec,
Coraz bliżej był oгона.

Aż stanęła po dniach czterech,
Przeczytawszy na tablicy,
Że nie wolno obcym koniom
Biegać po tej okolicy.

Szedł koziołek nasz piechotą,
W dół zwiesiwszy piękną głowę,
Bowiem upał był ogromny,
A on futro miał już. nowe.

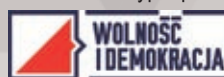
Wtem Indianie go dopadli,
Gdy odpocząć chciał przed nocą.
„Kto ty jesteś, blada twarzy?
Skąd przybywasz tu i po co?”

**Kornel Makuszyński,
Marian Walentynowicz**

Pismo jest redagowane przez zespół „Kuriера Galicyjskiego”. Adres do korespondencji: Kurier Galicyjski – Polak Mały, skrytka pocztowa (a/c) nr 80, Івано-Франківськ 76018, Ukraina, абонентська скринька № 80, Івано-Франківськ, Україна, e-mail: kuriergalicyjski@wp.pl, tel.: 0-038 (032) 2531520. Свідоцтво про державну реєстрацію Серія KB № 18983-7773 Р видане Державною Реєстраційною Службою України 08.06.2012 р. Świadectwo rejestracji: seria KW nr 18983-7773 R wydane przez Państwową Rejestracyjną Służbę Ukrainy 08.06.2012 r.

Założyciel i wydawca: Mirosław Rowicki, засновник і видавець М. М. Ровіцькі.

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji Wolność i Demokracja.

Miesięcznik Polak Mały
można zaprenumerować
na pocztę na Ukrainie!!!

KOD PRENUMERATY
УКРПОШТА 68416

Cena prenumeraty pocztowej

1 miesiąc – 5,05 hrywien

3 miesiące – 15,15 hrywien

6 miesięcy – 30,30 hrywien

12 miesięcy – 60,60 hrywien

ISSN 2518-7759

9 772518 775008